

Štátna opera, Národná 11, Banská Bystrica

Charakteristika financovanej činnosti

Činnosť: Šírenie vlastnej produkcie hudobno-dramatických, koncertných a tanečných diel, realizácia premiéry opery „Vladimír Godár: Pod rozkvitnutými sakurami“, realizácia jesenného hudobného festivalu BANSKOBYSSTRICKÉ HUDOBNE DNI a hosťovanie sólistov Štátnej opery v Japonsku

Popis činnosti, čas trvania činnosti :

Predmetom hlavnej činnosti Štátnej opery je produkcia – interpretácia a výroba operných, operetných, muzikálových, baletných a koncertných diel s ich následným reprízovaním pre verejnosť. Cieľom činnosti ŠO je vytvárať podmienky pre kultúrno-spoločenské vyžitie divákov z banskobystrického regiónu a okolia, ako i reprezentácia slovenského umenia v zahraničí.

Repertoár Štátnej opery je žánrovo veľmi pestrý vzhľadom na ambíciu osloviť čo najširšiu skupinu verejnosti. Zahŕňa predovšetkým operné inscenácie (vážna a komická opera), ale aj operety, muzikály, hudobno-dramatické divadlo, tanečné diela, klasický balet a koncertné diela.

Divácky najúspešnejšie diela predstavuje, tak, ako všade na svete, predovšetkým tvorba talianskeho romantizmu, a teda diela *G. Verdiho: Nabucco, Trubadúr, G. Rossiniho: Barbier zo Sevilly, V. Belliniho: Kapuletovci a Montekovci, R. Leoncavalla: Cigáni a G. Pucciniho: Bohéma a Sestra Angelika*.

Populárne sú i diela francúzskeho romantizmu – svetoznáma *Bizetova Carmen, Massenetov* prelomový *Werther* a dokonca na dvojtitul z tvorby 20. storočia – *Orffova Múdra žena a Stravinského Príbeh vojaka*.

Pri príležitosti Mozartovho roku sme v roku 2006 zaradili do repertoáru jeho ranné dielo – komornú operu *Záhradníčka z lásky*. Toto dielo je jediným, ktoré reprezentuje operu obdobia klasicizmu a takáto dramaturgia je určená divákovi, ktorý obľubuje práve diela z predromantického obdobia.

Pre najmenšieho diváka má ŠO v repertoári pôvodný detský tanečný muzikál *Snehulienka a 7 pretekárov*. Vznikol ako projekt skladateľa Václava Patejdla a textára Borisa Filana v spolupráci s Operou SND. Toto dielo v upravenej a zmodernizovanej verzii prevzala aj Štátna opera, kde choreografiu vytvoril súčasný šéf baletu Jozef Dolinský.

Divákmi, ktorí hľadajú v našej opere predovšetkým oddych a zábavu, sú navštevované najmä operetné a muzikálové predstavenia.

Medzi divácky najpríťažlivejšie patria operety *Kálmánova: Grófka Marica, Čardášová princezná, Lehárova Veselá vdova a Straussov Netopier*. Z ponuky muzikálov je niekoľko sezón publikom najpreferovanejšia Loeweho *My Fair Lady*. V roku 2007 sme zaradili do repertoáru ďalšie veľmi úspešné a svetoznáme muzikálové dielo *J. Steina, J. Bocka: Fidlikant na streche*.

Mládežou sú najviac navštevované i predstavenia charakteru hudobno-dramatického a tanečného divadla: *Gypsy roots a Biele peklo*. V roku 2007 sme do repertoáru Štátnej opery zaradili aj špecifické dielo *Kirila Mlčanova Macbeth*, ktorý v ňom zastúpil miesto klasického, resp. neoklasického baletu absentujúceho viac rokov.

Príležitostne uvádzame i tanečno-vzdelávacie podujatie pre deti a mládež *Ako sa robí tanec*.

Dramaturgickú ponuku Štátnej opery spestruje pravidelné uvádzanie koncertov v spolupráci s rôznymi profesionálnymi hudobnými telesami a umelcami.

XV. ročník festivalu Banskobystrické hudobné dni (október 2008).

Štátna opera každoročne na jeseň pripravuje hudobný festival „BANSKOBYSTRICKÉ HUDOBNE DNI“, ktoré sú jedinečným hudobným podujatím v našom regióne. Festival vznikol ako reflexia na „spoločenskú objednávku“ cyklu podujatí, ktoré by v priebehu niekoľkých dní ponúkli kvalitný kultúrny program. Za 14 rokov existencie tohto festivalu sa vytvorila dramaturgická línia, ktorá zahŕňa ponuku hudobno-scénických a koncertný program žánrov vážnej hudby i žánrov, stojacich na jej pomedzí. Organizátorom tohto podujatia je Štátna opera, ktorá zároveň zostavuje jeho obsahovú koncepciu a festival zabezpečuje aj po organizačnej stránke. Banskobystrické hudobné dni sú významným podujatím, prostredníctvom ktorého sa Štátna opera snaží nenásilným spôsobom motivovať k návšteve divadla nových divákov, začínajúc od malých detí (každoročne sú zaradované detské predstavenia) až po návštevníkov, ktorí holdujú aj iným umeleckým žánrom. Banskobystrické hudobné dni patria k dominantným kultúrnym podujatiam v meste, pričom okruh ich návštevníkov sa každoročne rozširuje a získava tak nadregionálny rozmer.

Reprízy inscenácií repertoáru ŠO:

Opery:

Giuseppe Verdi:	Nabucco Trubadúr
Georges Bizet:	Carmen
Gioacchino Rossini:	Barbier zo Sevilly
Giacomo Puccini:	Bohéma
Jules Massenet:	Werther
W. A. Mozart:	Záhradníčka z lásky
Vincenzo Bellini:	Kapuletovci a Montekovci

Operný dvojtítul:

Giacomo Puccini:	Sestra Angelika
Ruggiero Leoncavallo:	Cigáni

Dvojtítul:

Carl Orff:	Kráľ a múdra žena
Igor Stravinskij:	Príbeh vojaka

Operety:

Emmerich Kálmán:	Grófka Marica
Emmerich Kálmán:	Čardášová princezná
Franz Lehár:	Veselá vdova
Johann Strauss ml.	Netopier

Muzikál:

F. Loewe, A.J. Lerner:	My fair lady
J. Stein, J. Bock, S. Harnick:	Fidlikant na streche

Balet:

Goran Bregovič:

Dana Dinková:

Václav Patejdl:

Jozef Dolinský:

Kiril Molčanov:

Gypsy roots

Biele peklo

Snehulienka a 7 pretekárov

Ako sa robí tanec

Macbeth

Premiérový titul:**Vladimír Godár: Pod rozkvitnutými sakurami – svetová premiéra (máj 2008)**

Pôvodná opera slovenského skladateľa Vladimíra Godára „Pod rozkvitnutými sakurami“ predstavuje výsledok dlhoročnej spolupráce umeleckého súboru Štátnej opery s Japonským cisárstvom. Ide o dielo inšpirované tradičným japonským námetom, pričom dej príbehu pojednáva o univerzálnych hodnotách, o pravde, dobre, láske, priateľstve, vierolomnosti a zrade. Dramatický a strhujúci zápas o miesto na Zemi sa odohráva v netradičnom a exotickom prostredí starého Japonska a ponúka divákovi možnosť načrieť do mentality diametrálne odlišnej kultúry.

Hostovanie Štátnej opery v Japonsku

Štátna opera už niekoľko rokov úspešne spolupracuje s Japonskom. Túto spoluprácu sa snaží naďalej rozvíjať, o čom svedčí aj pozvanie na dve hostovania v roku 2008 (v januári/ Hakodate, Sapporo a Yokohama/ a v júli).

Každoročne umelci zo Štátnej opery koncertujú jednak s repertoárom, ktorý predstavuje výber zo svetovej opernej a operetnej literatúry, ale aj s tematickými koncertmi reprezentujúcimi prierez konkrétnymi operami. V januári roku 2008 to bude prierez talianskou romantickou operou Traviata. Toto turné sa bude konať v rámci **Yokohamských operných týždňov** a to pod záštitou **Ministra kultúry SR Mareka Mad'ariča a Veľvyslanca SR v Japonsku Petra Vršanského.**

Vypracovala: Mgr. Dana Kocianová

Mgr. Alžbeta Lukáčová

Rudolf H r o m a d a
riaditeľ ŠO